

Wie zit daar op tv?

Op drie zaterdagavonden in maart streden familierechtadvocaten tegen elkaar, in het live uitgezonden VARA-tvprogramma 'De grootmeesters'. Bureau Intomart deed in opdracht van de VARA een onderzoek onder leden van de Vereniging van Familierechtadvocaten en -scheidingsbemiddelaars (VFAS). Daaruit rolde een lijstje van topadvocaten in dat specialisme, en die werden gevraagd als kandidaten. Rob Luijten (Luijten Advocaten, Heerlen) wedijverde in het eerste programma met Marieke Burgers (AKD, Eindhoven), Paul Sliepenbeek (AKD, Rotterdam) deed dat in de tweede halve finale tegen Louis Zonnenberg (Banning Advocaten, Den Bosch). Op basis van onder andere quizvragen, een pleidooi, een mediationgesprek van 6 minuten en een kruisverhoor over een dilemma uit de praktijk, deelde een driekoppige jury punten uit, en konden de kijkers meestemmen door te sms-en of te bellen. Op 26 maart won Sliepenbeek uiteindelijk van Luijten.

Familierechtadvocaat Maya Perfors hielp de VARA-redacteuren bij de voorbereiding. 'Het was de bedoeling om nu eens allerlei facetten van het vak te laten zien, al werden in het programma de dilemma's wel scherper gesteld dan ze in de praktijk spelen. Het was moeilijk de programmamakers duidelijk te maken dat ons beroepsgeheim heel ver gaat. Je kunt standpunten van een cliënt verdedigen die afwijken van jouw persoonlijke opvattingen, je bent geen rechter; een cliënt die iets wil dat je zinloos vindt, of onrechtmatig of ontoelaatbaar, zo'n cliënt zul je wegsturen. Het was interessant om mee te maken hoe je moet schipperen tussen je vak goed in beeld brengen en de vraag "Kijkt de kijker nog?" Ik vond dat ze daar bij de VARA niet onzorgvuldig mee omgingen; en de

Advocaat Rob Luijten

samenwerking ging erg goed. Maar soms won een kandidaat naarmate hij meer tussen partijen in ging staan, terwijl je als advocaat toch vooral voor je cliënt moet gaan. Jammer vond ik ook dat de vragen wel erg werden toegespitst op de omgang met kinderen. Een familierecht-specialist houdt zich voornamelijk met geld bezig: alimentatie, verdeling van vermogen, fiscale gevolgen. Maar dat was moeilijk in een casus te verwerken. En de quizvragen waren van een laag niveau, onder druk van de kijkcijfers.'

VARA-eindredacteur Carla Valentin zegt dat er geen onderdelen van het programma zijn aangepast op grond van de kijkcijfers. 'Om inhoudelijke redenen hebben we wel dingen veranderd. Het is een nieuw programma, en dan moet je dingen uitproberen. Als kijkers wegzappen kan dat ook aan programma's op het andere net liggen, of aan het paasweekend, of aan voetbal. Die cijfers bewogen wel, maar de

De presentator

waarderingcijfers van kijkers die bleven kijken waren behoorlijk hoog. En die scherpe dilemma's: als je de hele dag met dat vak bezig bent, zie je die dilemma's misschien minder goed. Terwijl wij in dat kruisverhoor juist de grenzen van het vak willen opzoeken. Hoe onderbouwt een advocaat dan zijn keuzes?'

Ook finalist Rob Luijten had de indruk dat de kijkcijfers – een dilemma uit het vak van tv-makers – een belangrijke rol speelden. 'In de weken van dat programma had je steeds contact met de VARA, en vaak werd het programma weer veranderd, in het licht van die cijfers. Dan voelde ik me weleens een pion waarmee geschoven werd.' Hij houdt wel van spanning, en deed ook mee om nu eens iemand van een klein kantoor te laten zien die ook toevoegingszaken doet. 'Dat laatste werd niet erg duidelijk, nee. Maar ik ben blij dat ik heb meegedaan. Het werkt ook verslavend – misschien ga ik nog eens wat doen voor de Limburgse tv of zo.' Luijten straalde een enorme rust uit. 'In het eerste programma verkrampte mijn tegenstandster, daardoor werd ik rustiger.' En dan die zelfpresentatie van twee minuten die hij tot op de seconde nauwkeurig afrondde! 'Daar hou ik van. Dat praatje had ik precies zo geoefend, en misschien komt het ook omdat ik diskjockey ben [net als Sliepenbeek, overigens, red.]. Als je daar zit zie je maar heel weinig, ik was geconcentreerd op de vragen van Paul Witteman. Maar het was verbluffend om mezelf later terug te zien. Toen dacht ik: Wie zit daar?'

(Linus Hesslink, eindredacteur)